

06.03.2023 r.

Termin przedawnienia roszczeń komandytariusza niebędącego przedsiębiorcą o wypłatę zysku wobec spółki komandytowej.

Adw. Izabella Katzor

W dniu **31 stycznia 2023** roku **Sąd Najwyższy** pod przewodnictwem sędzi Małgorzaty Manowskiej w sprawie rozpoznawanej pod sygn. III CZP 98/22 podjął bardzo ważną uchwałę dla wszystkich komandytariuszy. Sąd Najwyższy potwierdził, że **roszczenie komandytariusza niebędącego przedsiębiorcą o wypłatę przypadającego na niego zysku w spółce komandytowej nie jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu art. 118 k.c.** W konsekwencji potwierdzono, że roszczenie o wypłatę zysku w spółce komandytowej zgłoszone przez komandytariusza niebędącego przedsiębiorcą przedawnia się z upływem 6 lat.

Na konieczność rozstrzygnięcia terminu przedawnienia dla wskazanych roszczeń kierowanych wobec spółek komandytowych przez komandytariuszy, którzy nie są przedsiębiorcami, uwagę zwrócił Sąd Apelacyjny w Katowicach, który postanowieniem z dnia 15.01.2021 r. pod sygn. akt V AGa 199/19 skierował zapytanie do Sądu Najwyższego, dostrzegając, że częstą praktyką sądową jest traktowanie komandytariuszy nieposiadających statusu przedsiębiorcy przez pryzmat statusu współnika spółki cywilnej i jego roszczeń, podczas gdy bezspornie istnieje istotna różnica pomiędzy spółkami – cywilną i komandytową.

To, że roszczenie byłego współnika spółki cywilnej o zasądzenie należnego mu udziału w zyskach spółki jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej i przedawnia się w terminie trzyletnim, określonym w art. 118 k.c. Sąd Najwyższy potwierdził już w 2005 roku, wyrokiem wydanym pod sygnaturą IV CK 461/04, ustalając dodatkowo, że tego rodzaju roszczenia, pozostają sprawami gospodarczymi.



Niestety okazuje się, że na zasadzie analogii, stosowano tę praktykę automatycznie także wobec komandytariuszy nieposiadających statusu przedsiębiorcy.

Istotne z punktu widzenia rozpatrywanego zagadnienia pozostaje uświadomienie sobie, że w obrocie gospodarczym status przedsiębiorców mają poszczególni wspólnicy spółki cywilnej a nie sama spółka, która stanowi wspólne przedsiębiorstwo osób prowadzących działalność gospodarczą. W przypadku spółki komandytowej automatyczne przyznanie statusu przedsiębiorcy komandytariuszowi nie jest jednak prawidłowe, albowiem status ten posiada sama spółka, która prowadzi działalność pod własną firmą, a nie jak w przypadku spółki cywilnej pod firmą wspólników.

Dla prawidłowego zrozumienia problemu istotne jest rozróżnienie dwóch, z pozoru podobnych pojęć, tj. prowadzenia przedsiębiorstwa oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Prowadzenie działalności gospodarczej pozostaje ściśle związane z posiadaniem statusu przedsiębiorcy, a zatem zgodnie z art. 43¹ k.c. osoby fizycznej, prawnej i jednostki organizacyjnej o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c. prowadzącej we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Z kolei art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców definiuje **działalność gospodarczą** jako zorganizowaną działalność zarobkową, wykonywaną we własnym imieniu i w sposób ciągły. Judykatura określa działalność gospodarczą skupiając się na jej cechach, tj.: profesjonalnym charakterze, powtarzalności podejmowanych działań, działaniem na własny rachunek, racjonalnym gospodarowaniem, uczestnictwem w obrocie gospodarczym oraz podporządkowaniem regułom gospodarki rynkowej, m.in. w celu uzyskania zysku (tak: uchwała SN z 9.03.2017 r. III CZP 69/16).

Sąd Apelacyjny zauważył, że żaden przepis prawa cywilnego nie daje podstaw do uznania, że przedsiębiorcami są również wspólnicy spółek handlowych, o ile statusu takiego nie posiadają na skutek samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstwa poza uczestnictwem w spółce.



MASIOTA

ADWOKACI I RADCOWIE PRAWNI

Na podstawie powyższych rozważań Sąd Najwyższy potwierdził, że komandytariusz, który pozostaje wyłącznie wspólnikiem spółki komandytowej, nie prowadząc poza aktywnością w spółce, działalności gospodarczej, nie może być traktowany jako przedsiębiorca a jego roszczenia wobec spółki, nie mogą być ustalane przez pryzmat roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.



MASIOTA
adwokaci i radcowie
prawni

Adres korespondencyjny:

Poznań
ul. Paderewskiego 6/2, 61-770 Poznań
tel. +48 61 852 36 23
kancelaria@masiota.com

Oddział:

Warszawa
ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa
tel. +48 22 630 94 49
office@masiota.com

www.masiota.com